

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนก วงษ์ตระหง่าน. การเมืองในระบอบประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- กระมล ทองธรรมชาติ และคณะ. การเมืองและการปกครองไทย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2531
- กระมล ทองธรรมชาติ สมบูรณ์ สุขสำราญ และปรีชา หงษ์ไกรเลิศ. การเลือกตั้งพรรคการเมืองและเสถียรภาพของรัฐบาล. กรุงเทพมหานคร : มาสเตอร์เพรส, 2531
- การปกครอง, กรมเอกสารประกอบการประชุมชี้แจงนโยบายการปฏิบัติงานตามขั้นตอนของกฎหมายและการบริหารงานเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2539 ระดับจังหวัด กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น , 2539.
- จตุร เลาศักดิ์ดาวาร. ระบบการเมือง : ตัวแปรและการวิเคราะห์. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2526.
- ทินพันธุ์ นาคะตะ. การพัฒนาทางการเมือง : บทวิเคราะห์และสำรวจเอกสารทางวิชาการ. ในลิจิต ซีรเวคิน, การพัฒนาการเมืองไทย. 25-27 กรุงเทพมหานคร : แพรววิทยาอินเตอร์เนชันแนล, 2539.
- บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ. กฎหมายเลือกตั้งเยอรมัน. วารสารนิติศาสตร์ 3. (กันยายน 2530) : 20-22.
- ประหยัด หงษ์ทองคำ. การเมืองเรื่องน่ารู้. กรุงเทพมหานคร : หจก.พาพาส, 2539.
- ผุสดี สัตยมานะ. ฟิลิปปีนส์ : จากอาณานิคมสู่เผด็จการประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์. 2529.
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์. รายงานการวิจัยเรื่องคณะกรรมการเลือกตั้ง. กรุงเทพมหานคร : สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2539.
- ไพฑูรย์ บุญวัฒน์. ระบบการเลือกตั้งที่ลดการซื้อเสียงและให้โอกาสคนที่สมัครเลือกตั้ง. กรุงเทพมหานคร : กองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2538.
- ไพโรจน์ ชัยนาม. รัฐธรรมนูญ : กฎหมายและเอกสารสำคัญในทางการเมือง. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2520.

- รามคำแหง , มหาวิทยาลัย. เอกสารกระบวนวิชา การเมืองเอเซีย 2. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, มปป.
- ลิขิต ชีรเวทิน. ทฤษฎีพัฒนาการเมือง. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
แนวทางการศึกษาการเมืองของสำนักพฤติกรรมศาสตร์ : การวิจารณ์และเสนอตัวอย่าง
การวิเคราะห์แนว Systems Analysis. ในสมบัติ จันทรวงศ์, รัฐศาสตร์ : สถานภาพและ
การพัฒนา, 183, 185-186. กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจเทรดดิ้ง, 2524.
- วิทยา นภาศิริกุล. แนวคำบรรยายระบบการเมืองอังกฤษ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2515 (อึดสำเนา)
- วรรณมา บุญยิ่งยงสถิตย์. องค์กรกลางกับการเลือกตั้ง : ผลการทำงานปัญหาและอุปสรรค.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2536.
- วิสุทธิ โพธิ์แท่น. ประชาธิปไตย แนวคิด และตัวแบบประเทศประชาธิปไตยในอุดมคติ.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524.
- วอร์ด และแมคริตซ์. อินเดียในระบบการเมืองปัจจุบัน. แปลโดย กระมล ทองธรรมชาติ.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2510.
- สุจิต บุญบงการ. การพัฒนาการเมืองไทย : ปฏิสัมพันธ์ระหว่างทหาร สถาบันทางการเมืองและการมี
ส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
. การพัฒนาทางการเมือง. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521.
- สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทย.
กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- สุโขทัยธรรมาราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาการเมืองการปกครองในยุโรปและอเมริกา.
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2523.
. เอกสารการสอนชุดวิชา ปัญหาพัฒนาการเมืองไทย หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2533.
- อมรา พงศาพิชญ์. สังคมและวัฒนธรรมในมนุษย์กับสังคม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2521.
- อนันต์ เกตุวงศ์. การบริหารการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.
- เอนก เหล่าธรรมทัศน์. สองนักคราประชาธิปไตย แนวทางการปฏิรูป การเมืองเศรษฐกิจ
เพื่อประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2539.

ภาษาอังกฤษ

- Almond, Gabriel A. and Powell, Bingham G., Jr., Comparative Politics : A Developmental Approach. Boston : Little, Brown and Company, 1966.
- Christenson, Reo M., et. al. Ideologies and Modern Politics. London : Thomas Nelson, 1971.
- Easton, David. "The Analysis of Political System." in Roy C. Macridis and Bernard E. Brown (eds.), Comparative Politics : Notes and Readings, Homewood : The Dorsey Press, 1977.
- Esman, Milton. J. The Institution Building Concept : An Interim Appraisal. Pittsburg : University of Pittsburg Press, 1968.
- Fairchild, Henry P. Dictionary of Sociology and Related Science. New Jersey : Littlefield, Adam Co., 1970.
- Hitchner, Dell G. and Levine, Carol. Comparative Government and Politics. New York : Dodd, Mead and Company, 1967.
- Huntington, Samuel P. Political Order in Changing Societies. New Haven : Yale University Press, 1968.
- Macridis, Roy C. The Study of Comparative Government. New York : Doubleday & Company Inc. , 1955.
- Montgomery, John D. and Siffin, William J. (eds.) Approaches to Development : Politics Administration and Change. New York : Mc Graw - Hill Book Company, 1966.
- Organski, A.F.K. The Stage and Political Development. New York : Alfred A. Knopf, 1965.
- Roberts, Geoffrey K. What is Comparative Politics? London and Basingstoke : Macmillan, 1972.

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ทบ 0304/พิเศษ

ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์
ถนนอังรีดูนังต์ ปทุมวัน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

9 มกราคม 2540

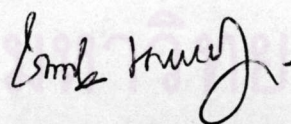
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน

ด้วยนายพิรุณ วิมลอักษร ปัจจุบันเป็นนิสิตปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รหัสประจำตัว C 731461 ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่องคณะกรรมการการเลือกตั้ง ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักวิชาการ ข้าราชการ และนักการเมือง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องมีการตอบแบบสอบถามเพื่อทราบถึงที่มา องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์มายังท่านในการอำนวยความสะดวกแก่นิสิตในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในการศึกษาทางวิชาการ อันจะได้นำผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้มาพัฒนา รูปแบบ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อสนองตอบต่อการปฏิรูปการเมืองต่อไป และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ประหยัด หงษ์ทองคำ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ที่ ทบ 0304/พิเศษ

ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์
ถนนอังรีดูนังต์ ปทุมวัน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

9 มกราคม 2540

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน

ด้วยนายพิรุณ วัฒนอักษร ปัจจุบันเป็นนิสิตปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รหัสประจำตัว C 731461 ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่องคณะกรรมการการเลือกตั้ง ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักวิชาการ ข้าราชการ และนักการเมือง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องมีการตอบแบบสอบถามเพื่อทราบถึงที่มา องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์มายังท่านในการอำนวยความสะดวกแก่นิสิตในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในการศึกษาทางวิชาการ อันจะได้นำผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้มาพัฒนารูปแบบ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อสนองตอบต่อการปฏิรูปการเมืองต่อไป และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนุสรณ์ ลิ้มมณี)

หัวหน้าภาควิชาการปกครอง

เลขที่แบบสอบถาม

[] [] []

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง คณะกรรมการการเลือกตั้ง : ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็น
ของนักวิชาการ ข้าราชการ และนักการเมือง

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่เป็นจริง
เกี่ยวกับตัวท่าน

1. ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม (นาย,นาง,นางสาว)
- นามสกุล.....
2. เพศ [] ชาย [] หญิง []
 3. อายุ ปี [] []
 4. การศึกษา [] ต่ำกว่าหรือเท่ากับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. []
[] อนุปริญญา/ปวส.
[] ปริญญาตรี
[] ปริญญาโท
[] ปริญญาเอก
 5. อาชีพ
[] ข้าราชการ [] []
[] ผู้ว่าราชการจังหวัด
[] รองผู้ว่าราชการจังหวัด
[] ปลัดจังหวัด
[] สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
[] นักวิชาการ
[] อาจารย์
[] ผู้ช่วยศาสตราจารย์
[] รองศาสตราจารย์
[] ศาสตราจารย์

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ก. ที่มา และองค์ประกอบ

คำชี้แจง : โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับที่มา และองค์ประกอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งว่า ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร พร้อมเหตุผลของความคิดเห็นดังกล่าว (กรุณาตอบทุกข้อ)

1. คณะกรรมการการเลือกตั้งที่แต่งตั้งจากบุคคลที่ประธานรัฐสภาแต่งตั้ง 2 คน นายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง 2 คน และประธานศาลฎีกาแต่งตั้ง 5 คน มีความเหมาะสม

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย

เหตุผลของความคิดเห็น ข้อ 1

.....

.....

2. การแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งตามข้อ 1 สมควรที่จะต้องขอมติรับรองจากสภาผู้แทนราษฎร

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย

เหตุผลของความคิดเห็น ข้อ 2

.....

.....

3. คณะกรรมการการเลือกตั้งควรมีวาระการดำรงตำแหน่ง

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย

เหตุผลของความคิดเห็น ข้อ 3

.....

.....

4. หน้าที่ให้ความเห็นชอบประกาศกำหนดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละจังหวัด
พึงมี

- [] มากที่สุด [] ปานกลาง [] น้อยที่สุด
[] มาก [] น้อย

5. หน้าที่ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความรักและหวงแหนในสิทธิเสรีภาพ และตระหนักถึง
หน้าที่ของพลเมือง ให้ความสำคัญต่อการพิทักษ์ปกป้องระบอบประชาธิปไตยอันมีพระ-
มหากษัตริย์เป็นประมุข และมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้งและการสอดส่องดูแล
การเลือกตั้ง

- [] มากที่สุด [] ปานกลาง [] น้อยที่สุด
[] มาก [] น้อย

6. หน้าที่ให้ความเห็นชอบประกาศกำหนดเขตเลือกตั้งและจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ของแต่ละเขตเลือกตั้ง

- [] มากที่สุด [] ปานกลาง [] น้อยที่สุด
[] มาก [] น้อย

7. หน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มี
วิจาร์ณญาณในการเลือกตั้งบุคคลที่มีความสามารถและมีคุณธรรม

- [] มากที่สุด [] ปานกลาง [] น้อยที่สุด
[] มาก [] น้อย

8. หน้าที่กำกับดูแลให้มีการแต่งตั้งผู้ดำเนินการเลือกตั้ง คณะกรรมการตรวจคะแนนและ
เจ้าหน้าที่คะแนนให้เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับ

- [] มากที่สุด [] ปานกลาง [] น้อยที่สุด
[] มาก [] น้อย

9. หน้าที่เสนอรายชื่อผู้สังเกตการณ์เลือกตั้ง เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอแต่งตั้งให้เข้าสังเกตการณ์ในหน่วยเลือกตั้ง เพื่อสอดส่องดูแลการใช้สิทธิเลือกตั้งกระบวนการทำงาน
- [] มากที่สุด [] ปานกลาง [] น้อยที่สุด
- [] มาก [] น้อย
10. อำนาจสั่งการให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และราชการส่วนท้องถิ่นให้ความร่วมมือในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- [] มากที่สุด [] ปานกลาง [] น้อยที่สุด
- [] มาก [] น้อย
11. หน้าที่รับคำแจ้งเหตุของประชาชน พรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับข้อกล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ พรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือบุคคลใด ๆ กระทำการอันเป็นการขัดต่อกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น และพิจารณาส่งมอบข้อเท็จจริงให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ
- [] มากที่สุด [] ปานกลาง [] น้อยที่สุด
- [] มาก [] น้อย
12. หน้าที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจและมีความเลื่อมใสศรัทธาการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- [] มากที่สุด [] ปานกลาง [] น้อยที่สุด
- [] มาก [] น้อย
13. หน้าที่รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อประธานรัฐสภา นายกรัฐมนตรี และประธานศาลฎีกาในเดือนตุลาคมของทุกปี แล้วพิมพ์เผยแพร่รายงานประจำปีนั้นต่อไป
- [] มากที่สุด [] ปานกลาง [] น้อยที่สุด
- [] มาก [] น้อย

14. หน้าที่ส่งเสริมให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยสุจริต และร่วมมือในการสอดส่องดูแลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม

- [] มากที่สุด [] ปานกลาง [] น้อยที่สุด
[] มาก [] น้อย

15. หน้าที่รับอุทธรณ์ปัญหาต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่กระทำไว้โดยไม่ถูกต้อง

- [] มากที่สุด [] ปานกลาง [] น้อยที่สุด
[] มาก [] น้อย

16. หน้าที่พิจารณาการร้องของผู้เลือกตั้ง พรรคการเมือง หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งที่กล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ พรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือบุคคลใด ๆ กระทำการอันเป็นการขัดต่อกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

- [] มากที่สุด [] ปานกลาง [] น้อยที่สุด
[] มาก [] น้อย

17. หน้าที่เป็นโจทก์ฟ้องร้องในคดีความคิดเกี่ยวกับเลือกตั้ง

- [] มากที่สุด [] ปานกลาง [] น้อยที่สุด
[] มาก [] น้อย

18. หน้าที่ในการวินิจฉัยในกรณีเกิดการคัดค้านการเลือกตั้ง ควรให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

- [] มากที่สุด [] ปานกลาง [] น้อยที่สุด
[] มาก [] น้อย

19. กรณีกฎหมายการเลือกตั้งไม่ชัดเจน หรือคลุมเครือ การตีความข้อกฎหมายควรให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มากที่สุด

ปานกลาง

น้อยที่สุด

มาก

น้อย

20. คณะกรรมการการเลือกตั้ง ควรเป็นองค์กรที่มีอำนาจอิสระ ไม่ขึ้นอยู่กับหน่วยราชการใด หน่วยราชการหนึ่ง และมีกฎหมายรองรับอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

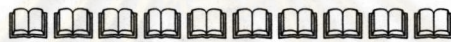
มากที่สุด

ปานกลาง

น้อยที่สุด

มาก

น้อย

ขอขอบพระคุณที่กรุณาให้ความ
ร่วมมือตอบแบบสอบถาม มา ณ ที่นี้ด้วย

(นายพิรุณ วิมลอักษร)

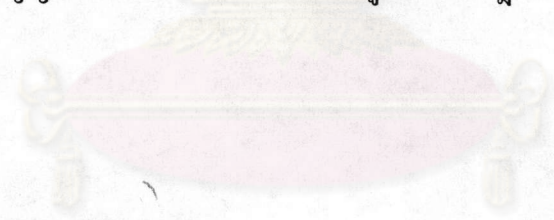
นิสิตปริญญาโท ภาควิชาการปกครอง
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยพัฒน์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการการเลือกตั้งของกระทรวงมหาดไทย
ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการการเลือกตั้งของคณะกรรมการการศึกษา
พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติ

พ.ศ.

(ของกระทรวงมหาดไทย)

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติ

เหตุผล

เนื่องจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นทุกระดับมีความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขการดำเนินการเลือกตั้งต้องกระทำด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม เพื่อให้ได้ตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริง องค์กรที่ทำหน้าที่ควบคุมการบริหารการเลือกตั้งทุกระดับจึงต้องเป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระเป็นกลางและมีความบริสุทธิ์ ยุติธรรม โดยประกันความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ดังกล่าวด้วยการให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติขึ้นเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่สอดส่องดูแลการเลือกตั้งทุกระดับ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติ พ.ศ.

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติ พ.ศ."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 บรรดากฎหมาย กฎ หรือ ข้อบังคับอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติ

"ประธานกรรมการ" หมายความว่า ประธานกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติ

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการการเลือกตั้ง

"เจ้าหน้าที่" หมายความว่า เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร หรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติ หรือที่เรียกโดยย่อว่า "คณะกรรมการ ก.ล.ช." ประกอบด้วย กรรมการจากบุคคลที่ประธานรัฐสภาแต่งตั้งจำนวนสองคน นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนสองคน และประธานศาลฎีกาแต่งตั้งจำนวนห้าคน ให้เลขานุการสภาผู้แทนราษฎรเป็นเลขานุการคณะกรรมการ

มาตรา 6 กรรมการต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี
- (3) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าและมีประสบการณ์ทางด้านการบริหาร

บริหาร

- (4) ไม่วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (5) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (6) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

- (7) ไม่เป็นผู้ต้องคุมขังหรือจำคุกอยู่โดยหมายของศาล
- (8) ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยคำพิพากษา
- (9) ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง
- (10) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- (11) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจหรือของส่วนราชการส่วนท้องถิ่น
- (12) ไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น
- (13) ไม่รับสัมปทานจากรัฐหรือหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นคู่สัญญากับรัฐ หรือหน่วยราชการ หรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
- (14) ไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยราชการ หรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ เป็นพิเศษนอกเหนือไปจากหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐหรือวิสาหกิจปฏิบัติกับบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานตามปกติ
- (15) ไม่เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา 7 ให้ประธานรัฐสภา นายกรัฐมนตรี หรือประธานศาลฎีกาแล้วแต่กรณีแต่งตั้งบุคคลเป็นกรรมการภายใน 7 วัน นับแต่วันมีประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อพ้นจากวันเลือกตั้งไปแล้ว 180 วัน

มาตรา 8 นอกจากพ้นตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 7 กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ออก

เมื่อตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนครบวาระให้ประธานรัฐสภา นายกรัฐมนตรีหรือประธานศาลฎีกาแล้วแต่กรณีแต่งตั้งบุคคลเป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่าง

มาตรา 9 การประชุมคณะกรรมกร ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม

มติของที่ประชุมกรรมการต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

มาตรา 10 ให้ประธานกรรมการและรองประธานกรรมการหนึ่งคนมาจากผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการ และได้รับการคัดเลือกตามมติของคณะกรรมการ ในการประชุมกรรมการถ้าประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานที่ประชุม

ในกรณีที่ยังไม่มีกรรมการแต่งตั้งประธานกรรมการและรองประธานกรรมการหรือประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา 9 ประธานกรรมการและรองประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) พ้นจากตำแหน่งกรรมการ
- (2) ลาออกจากตำแหน่ง

มาตรา 10 ให้คณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลการเลือกตั้งทุกระดับให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ตามกฎหมาย กฎ ระเบียบและข้อบังคับและให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) กำกับ สอดส่องดูแลการเลือกตั้งทุกระดับให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยบริสุทธิ์ ยุติธรรม
- (2) ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- (3) ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความรักและหวงแหนในสิทธิเสรีภาพ และตระหนักถึงหน้าที่ของพลเมือง ให้ความสำคัญต่อการพิทักษ์ปกป้องระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้งและการสอดส่องดูแลการเลือกตั้ง
- (4) ส่งเสริมให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีวิจารณ์ญาณในการเลือกตั้งบุคคลที่มีความสามารถและมีคุณธรรม
- (5) เสนอรายชื่อผู้สังเกตการณ์เลือกตั้ง เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอแต่งตั้งให้เข้าสังเกตการณ์ในหน่วยเลือกตั้ง เพื่อสอดส่องดูแลการใช้สิทธิเลือกตั้งกระบวนการทำงาน
- (6) รับคำแจ้งเหตุประชาชน พรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับข้อกล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ พรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือบุคคลใด ๆ กระทำการอันเป็นการขัดต่อกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นและพิจารณาส่งมอบข้อเท็จจริงให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ

(7) รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อประธานรัฐสภา นายกรัฐมนตรี และประธานศาลฎีกาในเดือนตุลาคม ทุกปี และพิมพ์เผยแพร่รายงานประจำปีนั้นต่อไป

(8) รับอุทธรณ์ปัญหาต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่กระทำไว้โดยไม่ถูกต้อง

(9) เป็นโจทก์ฟ้องร้องในคดีเลือกตั้ง

(10) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา 11 ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งทุกระดับให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเจ้าหน้าที่หรือบุคคลที่คณะกรรมการแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 12 ให้มีสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า "สำนัก ก.ล.ช." มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการและปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ และหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ

มาตรา 13 ให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติ

มาตรา 14 ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติ มีเจ้าหน้าที่ตามตำแหน่งจำนวน และอัตราเงินเดือนตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 15 ให้ประธานรัฐสภารักษาราชการตามพระราชบัญญัตินี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

พ.ศ.....

(ของคณะอนุกรรมการศึกษาร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร)

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เหตุผล

เนื่องจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การดำเนินการเลือกตั้งต้องกระทำด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริง องค์กรที่ทำหน้าที่ควบคุมการบริหารการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงต้องเป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระ เป็นกลาง และมีความบริสุทธิ์ ยุติธรรม โดยประกันความบริสุทธิ์ ยุติธรรมดังกล่าวด้วยการให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการแต่งตั้งของสภาผู้แทนราษฎรเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ควบคุมการบริหารการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

คณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 บรรดากฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

"ประธานกรรมการ" หมายความว่า ประธานกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

"เลขาธิการ" หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

"รองเลขาธิการ" หมายความว่า รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

"เจ้าหน้าที่" หมายความว่า เลขาธิการ รองเลขาธิการ หรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และให้หมายรวมถึงบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือเรียกโดยย่อว่า "คณะกรรมการ ก.ล.ส." ประกอบด้วย กรรมการที่สภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งจากบุคคลที่ ประธานรัฐสภาเสนอจำนวนสองคน นายกรัฐมนตรีเสนอจำนวนสองคนและประธานศาลฎีกาเสนอจำนวนห้าคน มติแต่งตั้งกรรมการต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ให้เลขาธิการเป็นเลขานุการคณะกรรมการ

มาตรา 6 กรรมการต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี
- (3) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและมีประสบการณ์ด้านการบริหาร
- (4) ไม่วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (5) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (6) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (7) ไม่เป็นผู้ต้องคุมขังหรือถูกจำคุกอยู่โดยหมายของศาล
- (8) ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยคำพิพากษา
- (9) ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง
- (10) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- (11) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจหรือของราชการส่วนท้องถิ่น
- (12) ไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยงานหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจหรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น
- (13) ไม่รับสัมปทานจากรัฐหรือหน่วยราชการ หรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นคู่สัญญากับรัฐ หรือหน่วยราชการ หรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
- (14) ไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเป็นพิเศษนอกเหนือไปจากที่หน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจปฏิบัติกับบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานตามปกติ
- (15) ไม่เป็นสมาชิกสภาวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา 7 กรรมการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 6 ปี นับแต่วันที่สภาผู้แทนราษฎร มีมติแต่งตั้ง เมื่อครบสองปีนับแต่วันที่สภาผู้แทนราษฎรมีมติแต่งตั้งครั้งแรก ให้กรรมการจำนวนสามคนพ้นจากตำแหน่งโดยวิธีจับสลาก และเมื่อครบสี่ปีนับแต่วันที่สภาผู้แทนราษฎรมีมติแต่งตั้ง ให้กรรมการจำนวนที่เหลือจาก

การจับสลากออกเมื่อครบสองปีแรก พ้นจากตำแหน่งเป็นจำนวนสามคนโดยวิธีจับสลาก และให้ถือว่าการพ้นจากตำแหน่งกรรมการ โดยวิธีจับสลากเป็นการออกจากวาระด้วย

ให้ประธานรัฐสภา นายกรัฐมนตรี หรือประธานศาลฎีกาแล้วแต่กรณีเสนอชื่อบุคคลเพื่อให้ผู้แทนราษฎรแต่งตั้งขึ้นเป็นกรรมการให้ครบตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 5 วรรคหนึ่ง ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งหรือนับแต่วันเปิดสมัยประชุมรัฐสภา แล้วแต่กรณี

ประธานรัฐสภา นายกรัฐมนตรี หรือประธานศาลฎีกา จะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งเป็นกรรมการอีกไม่ได้ เว้นแต่จะเป็นกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งโดยวิธีจับสลากตามวรรคหนึ่งอาจได้แต่งตั้งเป็นกรรมการได้อีกครั้งหนึ่ง

ในกรณีที่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการสิ้นสุดลงในระหว่างเปิดสมัยประชุมรัฐสภาหรือผู้แทนราษฎรสิ้นอายุหรือถูกยุบให้กรรมการที่ออกจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการใหม่

มาตรา 8 นอกจากพ้นตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 7 กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ออก
- (4) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 6

ในกรณีที่มีการร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการว่าเป็นไปโดยมิชอบหรือโดยทุจริตให้คณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาและทำความเห็นเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา

การลงมติของสภาผู้แทนราษฎรตาม (3) ต้องมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร

เมื่อตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนครบวาระให้ประธานรัฐสภา นายกรัฐมนตรีหรือประธานศาลฎีกาแล้วแต่กรณีเสนอชื่อบุคคลเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งเป็นกรรมการแทนกรรมการที่ว่างภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง หรือนับแต่วันเปิดสมัยประชุมรัฐสภากรรมการที่สภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งในกรณีนี้อยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการที่ตนแทน

มาตรา 9 การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม มติของที่ประชุมกรรมการต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

มาตรา 10 ให้ประธานรัฐสภาแต่งตั้งประธานกรรมการหนึ่งคนและรองประธานกรรมการหนึ่งคนจากผู้ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการตามมติของคณะกรรมการ

ในการประชุมกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานที่ประชุม

ในกรณีที่ยังไม่มีกรรมการแต่งตั้งประธานกรรมการและรองประธานกรรมการหรือประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา 11 ประธานกรรมการและรองประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) พ้นจากตำแหน่งกรรมการ
- (2) ลาออกจากตำแหน่ง
- (3) กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

มาตรา 12 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรมตามกฎหมาย กฎ ระเบียบและข้อบังคับ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) ให้ความเห็นชอบในการออกกฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (2) ให้ความเห็นชอบประกาศกำหนดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละจังหวัดพึงมี
- (3) ให้ความเห็นชอบประกาศกำหนดเขตเลือกตั้งและจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของแต่ละเขตเลือกตั้ง
- (4) กำกับดูแลให้มีการแต่งตั้งผู้ดำเนินการเลือกตั้ง คณะกรรมการตรวจคะแนนและเจ้าหน้าที่คะแนนให้เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับ
- (5) สั่งการให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจและราชการส่วนท้องถิ่นให้ความร่วมมือในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (6) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและมีความเลื่อมใสศรัทธาการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- (7) ส่งเสริมให้ประชาชนให้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยสุจริตและร่วมมือในการสอดส่องดูแลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม

(8) พิจารณาคำร้องของผู้เลือกตั้ง พรรคการเมือง หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งที่กล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ พรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือบุคคลใด ๆ กระทำการอันเป็นการขัดต่อกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(9) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือกฎหมายอื่น

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกระทำการใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้คณะกรรมการรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อสภาผู้แทนราษฎร ในเดือนตุลาคมของทุกปี แล้วพิมพ์เผยแพร่รายงานประจำปีนั้นต่อไป

มาตรา 13 กฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้กระทรวงมหาดไทยเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา 14 การประกาศจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละจังหวัดพึงมีและการประกาศกำหนดเขตเลือกตั้งและจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละเขตเลือกตั้ง ให้กระทรวงมหาดไทยเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบภายในเดือนเมษายนของทุกปี และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้มีผลใช้บังคับ การเลือกตั้งทั่วไปที่จะมีขึ้นก่อนการประกาศ จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละจังหวัดพึงมี และประกาศกำหนดเขตเลือกตั้ง และจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละเขตเลือกตั้งครั้งถัดไป

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่างลง ให้ใช้เขตเลือกตั้งเช่นเดียวกับการเลือกตั้งทั่วไปครั้งหลังสุด

ประกาศกำหนดเขตเลือกตั้ง และจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละเขตเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง จะเปลี่ยนแปลงไม่ได้เว้นแต่เวลาเปิดปีนับแต่วันที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ได้ผ่านพ้นไป หรือจังหวัดที่มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้น หรือลดลง หรือมีการเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่จังหวัดหรือมีการตั้งจังหวัดใหม่

มาตรา 15 เมื่อนายอำเภอแต่งตั้งผู้ดำเนินการเลือกตั้ง คณะกรรมการตรวจคะแนนและเจ้าหน้าที่ที่คะแนน ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนแล้วให้กระทรวงมหาดไทยเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าการแต่งตั้งผู้ดำเนินการเลือกตั้ง คณะกรรมการตรวจคะแนน หรือเจ้าหน้าที่ที่คะแนนรายใด ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ ให้สั่งการให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

มาตรา 16 เมื่อได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และราชการส่วนท้องถิ่นให้ความร่วมมือในการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ถ้ามีปัญหาหรืออุปสรรคที่ทำให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปด้วยความไม่สะดวก คณะกรรมการอาจสั่งการให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น กระทำการ ใดๆ เป็นกรณีพิเศษได้

มาตรา 17 ให้คณะกรรมการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และมีความเลื่อมใสศรัทธาการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขและการส่งเสริมให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยสุจริตและให้ความร่วมมือในการสอดส่องดูแลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม เพื่อให้สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และส่วนราชการส่วนท้องถิ่นปฏิบัติ

มาตรา 18 ในกรณีที่ผู้เลือกตั้ง พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ พรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือบุคคลใด ๆ กระทำการอันเป็นการขัดต่อกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ถ้าคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่าข้อกล่าวหาในคำร้องนั้นมีมูลความผิด ให้แจ้งให้พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดำเนินคดีต่อไปและหากผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าพนักงานของรัฐให้คณะกรรมการแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้นั้นดำเนินการทางวินัยด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นคำร้อง การพิจารณาและการแจ้งให้พนักงานสอบสวนและผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาดำเนินต่อไป ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 19 คณะกรรมการมีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ วิธีการประชุมการเสนอและพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 20 ให้กรรมการ อนุกรรมการและเลขานุการได้รับเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นตามอัตราที่สภาผู้แทนราษฎรกำหนด

มาตรา 21 ให้มีสำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเรียกโดยย่อว่า "สำนักงาน ก.ล.ส." มีหน้าที่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการและปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ และหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือกฎหมายอื่น

มาตรา 22 ให้มีเลขาธิการคณะกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รับผิดชอบขึ้นตรงต่อประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และจะให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยปฏิบัติราชการได้

มาตรา 23 เลขาธิการจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินกว่าสี่ปีมิได้ให้นำบทบัญญัติในมาตรา 7 วรรคสี่ มาใช้บังคับแก่เลขาธิการโดยอนุโลม

เลขาธิการอาจพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) คณะกรรมการมีมติให้ออก
- (4) สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ออก

ในระหว่างที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกรรมการกันหนึ่งคน เพื่อทำหน้าที่เลขาธิการแทน

มาตรา 24 ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณให้คณะรัฐมนตรีตั้งเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้กับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามที่คณะกรรมการเสนอด้วยความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา 25 ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ เลขาธิการ เจ้าหน้าที่หรือบุคคลที่คณะกรรมการแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 26 ให้ประธานรัฐสภาดำเนินการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่พระราชบัญญัติประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวรรคหนึ่ง ให้คณะรัฐมนตรีจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อการนั้นตามที่ประธานรัฐสภาเสนอ

ในวาระเริ่มแรกให้สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีข้าราชการและเจ้าหน้าที่ตามตำแหน่ง จำนวน และอัตราเงินเดือน ตามที่ประธานรัฐสภาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภากำหนด

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเปิดทำการเมื่อใด ให้
ประกาศโดยประกาศรัฐสภา

มาตรา 27 ให้ประธานรัฐสภา นายกรัฐมนตรี และประธานศาลฎีกาเสนอรายชื่อบุคคลต่อสภาผู้แทน
ราษฎร เพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการชุดแรกตามจำนวนที่กำหนดไว้ ในมาตรา 5 ภายในสิบห้าวันถัด
จากวันที่สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเปิดทำการ

มาตรา 28 ให้ประธานรัฐสภารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายพิรุณ วิมลอักษร เกิดวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2506 ที่จังหวัดอุดรธานี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ สาขาวิชาการปกครองจาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในปีการศึกษา 2527 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ภาควิชา การปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2537 เริ่มเข้ารับราชการ ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2531 ตำแหน่ง ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง 3) อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย พ.ศ. 2534 ช่วยราชการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดเลย พ.ศ. 2536 ได้ย้ายไปดำรงตำแหน่ง เจ้าพนักงานปกครอง 5 งานส่งเสริมอาชีพ ฝ่ายพัฒนา ท้องที่ กองปกครองท้องที่ กรมการปกครอง พ.ศ. 2538 ได้ย้ายไปดำรงตำแหน่ง ปลัดอำเภอ หัวหน้าฝ่ายทะเบียนและบัตร (เจ้าพนักงานปกครอง 6) อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง หัวหน้างานงบประมาณและสวัสดิการกำนันผู้ใหญ่บ้าน ฝ่ายบริหารงาน บุคคลฯ ส่วนบริหารงานกำนันผู้ใหญ่บ้าน สำนักบริหารการปกครองท้องที่ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย